

Jidiš v židovském etnolektu a moderní židovská identita v Čechách

[Štěpán Balík](#)

Jidiš v židovském etnolektu a moderní židovská identita v Čechách - Štěpán Balík ke stažení PDF Informace, že slova chabrus, košer, mešuge, šmé, šoufl pocházejí z jidiš, lze snadno najít v etymologických slovnících.

To, že jazyk jidiš, resp. židovská němčina tvoří lexikální základ českého židovského etnolektu, ale ví asi již méně osob. Přitom etnolektální slovní zásobu lze ve stylizované podobě nalézt např. v textech Vojtěcha Rakouse, Karla Poláčka, Norberta Frýda či téměř neznámého Jiřího Krause. Přínosem této monografie není pouze opravený soubor českého židovského etnolektu zachyceného v knize Ruth Bondyové Mezi námi řečeno, ale především jeho doplnění o etymologický výklad a rozšíření o informace týkající se distribuce vybraných jidišismů ve středoevropském kontextu (jazyk jidiš ovlivnil polštinu i němčinu včetně němčiny českých Němců). Přestože je tato publikace zacílena na jidišismy v mluvě českých Židů (viz souhrnné zpracování ve slovníčku), autor zároveň sleduje pronikání tohoto jazyka do obecné češtiny i do ostatních nářečí včetně městské mluvy (např. brněnské) a v neposlední řadě také do argotu či tzv. jazyka světských lidí. Vzhledem k tomu, že v češtině dosud není k dispozici kniha mapující jidiš, resp. tzv. jidiškejť, předchází rozboru lexika pojednání o struktuře tohoto jazyka a jeho roli na našem území. Nechybí ani krátký přehled o jidišové literatuře vydané v českých

zemích v 17. a 18. století.

